Raadsvergadering d.d. 1 juli 2021

Voorstelnummer 50-2021
Agendanummer 6
Zaaknummer
Onderwerp: Voorstel Zomernota

Aan de raad.

Gevraagde beslissing
- De Zomernota 2021 vast te stellen.
- De gevolgen van de Zomernota 2021 te verwerken in de begroting 2021 en meerjarenraming.

Samenvatting

In de Zomernota informeren wij u over het verloop van de begroting 2021 en meerjarenraming 2022 en verder. Na vaststelling van de in de nota opgenomen voorstellen resteert een saldo begroting 2021 van
€ -604.082

Na de mutaties in de Zomernota is het saldo begroting 2021 ten opzichte van de Winternota 2020 niet positiever geworden en laat ook meerjarig een tekort zien. Dit is een probleem dat voor de meeste gemeenten geldt en er wordt dan ook naarstig gezocht naar – creatieve – oplossingen.

Vanuit omliggende gemeenten (o.a. Amsterdam en Purmerend) is gemeld dat deze gemeenten, vooruitlopend op de besluitvorming of mei-circulaire, hogere inkomsten ramen vanuit het gemeentefonds. In 'Binnenlands Bestuur' hebben controllers van een aantal 100.000+ gemeenten geadviseerd om, als er wordt bij-geraamd, voorzichtig te ramen. De Provinciale toezichthouder geeft aan, in de onlangs toegezonden kaderbrief, dat gemeenten geen voorschot mogen nemen op aanvullende rijksmiddelen. Een oplossing voor de toenemende tekorten wordt overigens ook niet door de toezichthouder geboden. De gemeente Velsen heeft n.a.v. deze kaderbrief, met steun van andere gemeenten, een verzoek aan de Provincie gericht om niet alleen met aanvullende kaders maar ook met oplossingen te komen.

Ondanks het feit dat de begroting voor 2021 e.v. een nadelig saldo laat zien heeft het college gemeend geen voorschot te moeten nemen op aanvullende middelen. Aangezien de verwachting is dat in de mei-circulaire een eerste stap wordt gezet heeft het college ook gemeend nog geen bezuinigingsvoorstellen voor 2021 te moeten doen. Met een voorzichtige inschatting op het aandeel van de gemeente in de toegekende middelen voor Jeugdzorg en WMO verwacht het college 2021 budgettair neutraal te kunnen begroten.
Kort voorafgaand aan de behandeling van dit voorstel in de raadvergadering van 24 juni 2021 verwacht het college dat er meer duidelijkheid komt over de aanvullende middelen voor in ieder geval 2021.

Onderbouwing en alternatieven
Alle voorstellen worden in de nota toegelicht. Alternatieven en andere keuzes zijn aan de raad. De raad kan via amendementen die bij meerderheid worden aangenomen de voorgestelde besluiten wijzigen.

Financiële aspecten
De financiële gevolgen van de voorstellen in de Zomernota op het saldo van de begroting zijn:

2021	€	-27.618
2022	€	-341.919
2023	€	-246.873
2024	€	-310.310

Na vaststelling van de in de nota opgenomen voorstellen resulteert een saldo begroting van:

2021	€	-604.082
2022	€	-726.718
2023	€	-676.988
2024	€	-310.032

Personele aspecten
De Zomernota bevat voorstellen met personele aspecten. Deze voorstellen worden per programma toegelicht.

Risico's
Verwerkt in de nota en bijlagen voor zover van toepassing.

Gevolgde procedure
De Zomernota is een integrale nota. Alle afdelingen en budgethouders zijn betrokken bij de samenstelling. De nota is op 14 april 2021 behandeld in het MT en op 25 mei 2021 in het college van B&W.

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie
De publicatie vindt plaats op de gebruikelijke wijze. Op 8 juni 2021 wordt de nota behandeld in de commissie P&C&A.

Bijlagen
Het document Zomernota 2021 is bij dit voorstel als bijlage opgenomen,

Aanvullende toelichting op vraagstelling, context en maatschappelijke meerwaarde

Ontwikkelingen in de gemeentelijke financiën
Al geruime tijd wordt er in Den Haag aandacht gevraagd voor de steeds problematischer wordende financiële situatie van de gemeenten. In dit kader spelen de volgende ontwikkelingen.

Herverdeling gemeentefonds
Afgelopen jaren is er nagedacht over een andere herverdeling van gemeentelijke middelen via het Gemeentefonds. Net als bij vorige herverdelingen ontstaan wederom voor- en nadeel gemeenten. Gezien het feit dat de grote gemeenten een nadeel ondervinden van de concept-herverdeling is de

verwachting dat het huidige voorstel geen gelopen race is. E-V zou in de nieuwe verdeling tot de voordeel gemeenten behoren (mogelijk + € 0,5 mln.) Triest is overigens de conclusie dat kleine - in zwaar weer verkerende - gemeenten er nog verder op achteruit dreigen te gaan. Overigens heeft de Minister aangekondigd dat de Opschalingskorting definitief zou moeten komen te vervallen maar deze is nog steeds onderdeel van het Gemeentefonds (€ 0,2 mln.)

Jeugdzorg en WMO
De claim die de gemeenten bij het Rijk hebben neergelegd bedraagt € 1,6 mld. Dit zou onderdeel moeten worden van het nieuwe regeerakkoord. Eind april werd bekend dat de gemeenten dit jaar € 611 miljoen extra krijgen om de acute problemen in de jeugdzorg aan te pakken, waarvan € 493 miljoen in het gemeentefonds en € 118 miljoen via specifieke uitkeringen. Dit als aanvulling op de eerdere € 300 miljoen. In ruil daarvoor moeten de gemeenten wel extra jeugdzorg-activiteiten verrichten, zodat het gemeentelijke tekort niet € 611 miljoen kleiner wordt.

Mei-circulaire
Ultimo mei (soms wordt het begin juni) komt het Rijk met een nieuw bijstel moment van het Gemeentefonds waarin de laatste informatie en besluiten van het Rijk zijn verwerkt. Bij het opmaken van de Zomernota is deze informatie nog niet bekend.

Saldo begroting ná Zomernota
Na de mutaties in de Zomernota is het saldo begroting 2021 en verder negatief. Dit is een probleem dat voor de meeste gemeenten geldt en er wordt dan ook naarstig gezocht naar – creatieve – oplossingen.
Vanuit omliggende gemeenten (o.a. Amsterdam en Purmerend) is gemeld dat deze gemeenten, vooruitlopend op de besluitvorming of mei-circulaire, hogere inkomsten ramen vanuit het gemeentefonds. In 'Binnenlands Bestuur' hebben controllers van een aantal 100.000+ gemeenten geadviseerd om, als er wordt bij-geraamd, voorzichtig te ramen. De Provinciale toezichthouder geeft aan, in de onlangs toegezonden kaderbrief, dat gemeenten geen voorschot mogen nemen op aanvullende rijksmiddelen. Een oplossing voor de toenemende tekorten wordt overigens ook niet door de toezichthouder geboden. De gemeente Velsen heeft n.a.v. deze kaderbrief, met steun van andere gemeenten, een verzoek aan de Provincie gericht om niet alleen met aanvullende kaders maar ook met oplossingen te komen.

Ondanks het feit dat de begroting voor 2021 e.v. een nadelig saldo laat zien heeft het college gemeend geen voorschot te nemen op aanvullende middelen. Aangezien de verwachting is dat in de mei-circulaire een eerste stap wordt gezet heeft het college ook gemeend nog geen bezuinigingsvoorstellen voor 2021 te moeten doen. voorzichtige inschatting op het aandeel van de gemeente in de toegekende middelen voor Jeugdzorg en WMO verwacht het college 2021 budgettair neutraal te kunnen begroten.
Kort voorafgaand aan de behandeling van dit voorstel in de raadvergadering van 24 juni 2021 verwacht het college dat er meer duidelijkheid komt over de aanvullende middelen voor in ieder geval 2021.

Gemeente EDAM VOLENDAM

Totstandkoming Zomernota

In de Zomernota informeren wij u over het verloop van de begroting 2021 en mogelijke consequenties voor de meerjarenraming 2022 en verder. In deze nota treft u wijzigingen aan die zich hebben voorgedaan als nieuw beleid, bestaand beleid, autonome ontwikkelingen en meerjarig investeringsplan.
Onderstaande tabel toont het actuele resultaat van de begroting 2021 - 2024 en hoe dit resultaat tot stand is gekomen. De peilmomenten daarbij zijn de primitieve begroting 2021, (beginstand), de Winternota 2020 en slotstand 2020 (dit zijn de gevolgen van raadsbesluiten genomen in 2020 ná vaststellen van de begroting 2021), de gevolgen van raadsbesluiten genomen in 2021 voor vaststelling van de Zomernota 2021 en als laatste deze Zomernota 2021.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Primitieve begroting 2021	107	-123	-70	354
Winternota 2020 en Slotstand 2020	-687	-290	-276	-270
Raad 28 januari 2021	9	9	-44	-44
Raad 18 februari 2021	-6	19	-30	-30
Raad 25 maart 2021	0	0	0	0
Raad 22 april 2021	0	0	-10	-10
Totaal voor Zomernota	-576	-385	-430	0
Raad 1 juli 2021 Zomernota	-28	-342	-247	-310
Totaal	-604	-727	-677	-310

Het bovenstaande subtotaal van de Zomernota kan worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

Bedragen * € 1.000				
Raad 1 juli 2021 Zomernota	2021	2022	2023	2024
Bestaand beleid	-468	-599	-624	-627
Autonome ontwikkelingen	27	44	42	21
Meerjarig investeringsplan	414	213	335	296
Totaal	-28	-342	-247	-310

De mutaties worden vervolgens per programma en per categorie nader toegelicht. Voor een uitvoerige toelichting wordt verwezen naar de nota.

Edam-Volendam, d.d. 25 mei 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris, H. van der Woude

de burgemeester, L.J. Sievers.